



UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Illvstrissimi Viri Petri De Marca Archiepiscopi Parisiensis Dissertationvm De Concordia Sacerdotii Et Imperii, Sev De Libertatibvs Ecclesiæ Gallicanæ, Libri Octo

Marca, Pierre de

Parisiis, 1669

I. Concilia provincialia celebrari desierant tempore Concilij Chalcedonensis. Idem de sua ætate testantur Iustinianus, Zonaras, Balsamo, & Matthæus Blastares.

urn:nbn:de:hbz:466:1-15617

CAPVT XV.

Synopsis.

I. Concilia provincialia celebrari desierant tempore Concilij Chalcedonenfis. Idem de sua etate restantur Iustinianus, Zonaras, Balsamo, & Martianus Blastares.

II. Hujus desuetudinis origo debetur institutioni Conciliorum patriarchalium; qua singulis annis celebrabantur, & quibus omnes Metropolitanis interesse tenebantur. Canon Concilij octavi omnino conditus adversus Episcopos Gallicanos. Verum Concilium illud receptum non fuit in Gallia.

III. Divitius Ecclesia occidentalis retinuit morem celebrandorum Conciliorum provincialium. Cur tandem ab iis celebrandis abstinerim Episcopi. Eorum usum restituere tentavit Innocentius III. irrito conatu.

IV. Quid Concilio Basileensi & Tridentino placitum.

V. Edictum Blesense precipit ut Concilia provincialia tertio quoque anno habeantur. Verum nihil horum observatum est hucusque. Et tamen valde optandum esset ut celebrandorum Conciliorum provincialium consuetudo revocaretur.

I. SI quis autem curiosè inquiret quibus tandem de causis celebrari desierint Concilia provincialia, reperiet morbum hunc in universa Ecclesia, non solum occidentali, sed etiam orientali, grassatum esse, atque adeo causam debere esse communem. Adnotatum namque est in can. xix. Synodi Chalcedonenfis Concilia illa desuisse celebrari per illas tempestates: *Pervenit ad aures nostras quod in provinciis statuta Episcoporum Concilia minimè celebrantur, & ex hoc plurima negligantur ecclesiasticarum causarum, que correctione indigent.* Sed exprobratio illa, ab Oecumenico Concilio facta, parum profuit. Quippe Iustinianus octagesimum post annum admonet in Novella cxxxvii. canones qui precipiunt celebrationem Conciliorum provincialium observatos non fuisse usque ad ætatem suam: *Quando autem quod in Canonibus cautum est Synodis sanctissimorum Episcoporum per singulas provincias congregandis huc usque minimè observatum est.* Apud Græcos, congregandorum Conciliorum provincialium statuta renovata sunt auctoritate canonum Synodi in Trullo & secundæ Nicænæ. Attamen Zonaras observavit ea adeo etate sua (id est, ad annum m c l xxx.) neglecta fuisse in Oriente, ut nusquam ea Concilia haberentur. Quod Balsamo quoque, qui anno m c x c. vivebat, pro etate sua testatur; & pro sua item Martianus Blastares, qui circa annum m c c c. floruit.

II. Ac mihi quidem inquirenti in causas hujus desuetudinis, nulla alia occurrit præter celebrationem Conciliorum patriarchalium, quæ singulis annis congregabantur à Patriarcha, cuique interesset debebant Metropolitanis juxta canones Concilij CP. & Novellam constitutionem Iustiniani, qui Metropolitanos istiusmodi brevi descriptione explicat. Episcopi, inquit, qui à Patriarcha ordinantur, & ipsi jus habent alios ordinandi; id est, Metropolitanis, ut explicat Photius in Nomocanone. Quapropter tollenda est negatio quæ adjecta est in contextu Novellæ, *hi qui non habent jus alios Episcopos ordinandi; ac prorsus legendum, qui habent jus.* Illud autem incommodum ex eo sequebatur, quod Concilia illa generalia patriarchatus impediabant ne particulares provincialium synodi haberentur, ut in Concilio Octavo Oecumenico propositum est. At Synodus octava difficultatem sustulit, jubendo ut si utraque Concilia haberi non possint, Metropolitanis teneantur præferre Concilium patriarchale, ad quod accedere teneantur cum evocati fuerint à Patriarcha. in hoc enim Concilio judicandas esse omnes causas, non solum unius provincie, sed etiam totius patriarchatus. Quo unico decreto tacitè concessa est libertas abstinendi à celebratione Conciliorum provincialium. Clausulæ quæ sequuntur in canone, additæ sunt in gratiam Patriarcharum. Quippe jubetur ut Metropolitanis nullam rationem habeant mandatorum Principum, si fortè contingeret eos vetari ne ad Synodum Patriarchæ accederent. Et quia in Occidente omnes Metropolitanis non consecrabantur à Patriarcha, statuitur ut omnes Metropolitanis, qui aut impositionem manuum aut Pallium à Patriarcha acceperint, teneantur accedere ad ejus Concilium. Duo illa capita ostendunt canonem illum adversus Episcopos Gallicanos decretum esse juxta suggestiones Legatorum pontificiorum. Ij autem eo consilio illum canonem condi procurarunt, ut à Concilio Oecumenico firmata esse videretur Nicolai primi nova molitio sexennio antè prolata. Tum ut Episcopos Gallicanos hac sententia percelli procurarent: qui, ne ad Concilia ordinaria patriarchatus Romani convenire cogerentur, & ut impositas Episcopis Italiæ condiciones detrectarent, eas excusationes adferebant, neque accipere se manuum impositionem ab Episcopo Romano, & præterea à Principibus impediri ne ad synodos illas accedant. Convellebat præterea idem canon aliam consuetudinem Gallie, quoad Concilia generalia regni. qua de re dicitur